

مقاله تکمیلی

سنجش و ارزشیابی

اشاره

یکی از بخش‌های ضروری در کلاس‌های درس تلفیقی، داشتن راهبردهای لازم برای سنجش میزان دستیابی دانش‌آموزان به هدف‌های برنامه یادگیری تلفیقی است. علاوه بر آن، راهبردهای سنجش تلفیقی می‌توانند دانش‌آموزان را قادر سازند رفتارهای مطلوب سطح بالاتر، از قبیل استفاده از دانش و مهارت‌ها را از طریق تجزیه و تحلیل انتقادی، تلفیق و تحقیق نشان دهند. لذا هدف از این نوشتار مطالعه راهبردهای سنجش در رویکرد تلفیقی است.

کلیدواژه‌ها: یادگیری تلفیقی، سنجش یادگیری، راهبردهای سنجش

فاطمه محمدی

کارشناسی ارشد تکنولوژی آموزشی و معاون اداره آموزش و پرورش بخش فشافویه، استان تهران

راهبرد سنجش متناسب با این معیارها ترکیبی از موارد زیر است: سنجش عملکرد، مشاهدات سیستماتیک و نمونه کارها.

۲. سنجش عملکرد^۶

طبق گفته ویگینز^۷ (۱۹۹۳)، سنجش عملکرد برای «آزمایش» توانایی دانش‌آموزان به‌منظور نشان‌دادن دانش و مهارت‌های خود (آنچه می‌دانند و می‌توانند انجام دهند) در انواع موقعیت‌ها و زمینه‌های «واقع‌گرایانه» تدوین شده است. ساول^۸ (۱۹۹۶) اظهار داشت، سنجش عملکرد می‌تواند سوالات کوتاه یا گسترده یا باز یا چندگزینه‌ای باشد. در تعریفی گسترده‌تر، سنجش عملکرد می‌تواند خواندن یا نوشتن، پروژه، فرایند، حل مسئله، کار تحلیلی یا سایر وظایفی باشد که به دانش‌آموز امکان می‌دهد توانایی خود را در رسیدن به نتایج و اهداف مشخص نشان دهد.

۳. سنجش مرجع معیار^۹

در بعضی از موقعیت‌های سنجش ممکن است مربی بخواهد از مجموعه‌ای معیارهای کاملاً مشخص برای سنجش استفاده کند. یک راهنمای امتیازدهی به‌طور واضح سطوح خاص موفقیت را تعیین و توصیف می‌کند. این معیارها به دانش‌آموزان امکان می‌دهند در جهت تسلط بر وظایف یادگیری کار کنند. راهنمای جامع نمره‌گذاری، به‌طور کلی معیارهایی را توصیف می‌کند که برای تعیین تسلط یادگیرنده بر کار یادگیری یا سطح آنچه می‌دانند و می‌توانند انجام دهند، تعیین خواهد شد. راهنماهای امتیازدهی به دانش‌آموز، مشخص می‌کنند که انتظارات برای هر کار یادگیری چیست و نمره آن چگونه تعیین می‌شود. از همه مهم‌تر، راهنماهای نمره‌گذاری معیارهای «خوب‌بودن چیست» را به دانش‌آموز ارائه می‌دهند. به راهنماهای امتیازدهی می‌توان هر مقدار عددی اختصاص داد، اما

۱. راهبردهای سنجش در یادگیری تلفیقی

برای تعیین اینکه آیا فعالیت‌های یادگیری تلفیقی مؤثر بوده‌اند یا خیر، لازم است راهبردهای سنجش را طراحی و از آن‌ها استفاده کرد. سنجش تلفیقی به معلمی نیاز دارد که از شکل‌های سنتی سنجش فراتر برود. معلمان در آموزش تلفیقی به استفاده از چالش‌های پیچیده و باز نیاز دارند که دانش‌آموزان را قادر می‌سازد روش‌هایی را که در آن معنای خاص خود را برای محتوا و مفاهیم ایجاد می‌کنند، نشان دهند و مشکلات دنیای واقعی را حل کنند (براف^{۱۰}، ۲۰۰۷).

هیچ راهبرد سنجش درست یا غلطی وجود ندارد، فقط روش‌های مختلفی به‌منظور تلاش برای تعیین آنچه دانش‌آموز می‌داند و قادر به انجام آن است، وجود دارند. ابزارها یا راهبردهای اندازه‌گیری فقط به‌اندازه رابطه آن‌ها با اهداف و نتایج مورد انتظار برای یک درس خوب هستند (کالپانادوی و سوبارا^{۱۱}، ۲۰۱۸). در ادامه چند راهبرد سنجش مطرح می‌شود. معلمان باید راهبرد یا راهکارهایی از سنجش را انتخاب کنند که بیشترین ارتباط را با یادگیری دانش‌آموزان دارند.

۱. سنجش معتبر^۳

در این روش، به‌طور واقعی به دانش‌آموز اجازه داده می‌شود توانایی‌اش را در انجام وظایف، حل مسائل یا بیان دانش از طریق روش‌های شبیه‌سازی موقعیت‌هایی که در زندگی واقعی وجود دارند، نشان دهد. این سنجش معمولاً به‌عنوان زندگی خارج از محدوده «مدرسه» تعریف می‌شود؛ یعنی در دنیای واقعی یافت می‌شود. این شبیه‌سازی‌ها باید عملکردی را نشان دهند که در روش‌های دنیای واقعی مانند محل کار وجود دارد و به محصول یا عملکرد ختم شوند (هارت^{۱۲}، ۱۹۹۴). طبق نظر آیزنر^{۱۳} (۱۹۹۳)، پروژه‌های سنجش معتبر باید چگونگی حل مشکلات دانش‌آموزان (روند) را مشخص کنند و بیش از یک راه‌حل صحیح داشته باشند. طبق گفته هارت (۱۹۹۴)،

یادگیری تلفیقی این است که از آنجا که هر روش یادگیری تلفیقی منحصر به فرد است، لذا روش‌های سنجش آن‌ها نیز با یکدیگر متفاوت‌اند؛ بنابراین هیچ راهبرد سنجش درست یا غلطی وجود ندارد و راهبردهای ارائه شده در اینجا تنها می‌توانند به منزله چراغ راهی برای ایده گرفتن به منظور طراحی سنجش منحصر به فرد برای یادگیری تلفیقی منحصر به فرد باشند. در واقع، هر روش استاندارد که معلم از طریق آن بتواند آموخته‌های دانش‌آموزان را تعیین کند، و به هدف‌های یادگیری تلفیقی دست یابد، مقبول است.

روش معمول برای توصیف سطوح مشابه آنچه در زیر نشان داده شده است: «فرا تر از حد انتظار»، «پاسخ عالی»، «پاسخ خوب»، «خطای جزئی»، اما به طور کلی رضایت بخش است»، «خطای جدی، اما تقریباً راضی کننده است»، «پاسخ ناقص است»، «هیچ تلاشی صورت نگرفته» (سایت ارگان استیت^{۱۰}).

در بعضی موارد، معلمان دانش‌آموزان را در تهیه معیارهای سنجش مشارکت می‌دهند. مزیت این کار آن است که خود دانش‌آموزان در مورد معیارهای هر پروژه فکر و سپس راهنمای امتیازدهی را ایجاد می‌کنند. این کار همچنین این مزیت را دارد که دانش‌آموزان معیارها را تفسیر می‌کنند و آن را به زبانی که برای آن‌ها معنی دار است ترجمه می‌کنند (همان).

۴. مشاهده‌های نظام‌دار^{۱۱}

مشاهده نظام‌دار دانش‌آموزان روشی امتحان شده و مفید برای ارائه اطلاعات در مورد تأثیر فعالیت‌های درس بر دانش‌آموزان است. طبق گفته‌های ساول (۱۹۹۶)، مشاهده‌های نظام‌دار به این معنی هستند که همه دانش‌آموزان مشاهده می‌شوند. آن‌ها غالباً و به طور منظم مشاهده می‌شوند و مشاهدات برای هر دو نوع رفتار معمولی و غیرمعمولی ثبت می‌شوند. سپس ناظر این مشاهدات را منعکس و تفسیر می‌کند تا دانش‌آموزان را به رسیدن به نتایج و اهداف درس راهنمایی کند. کلید مشاهده مفید این است که باید منظم باشد. مشاهده‌ها تنها در صورتی مفیدند که داده‌های آن‌ها ثبت و سنجش شوند و برای بهبود عملکرد دانش‌آموزان به کار بروند.

۵. نمونه کارها و برگه‌های فرایند^{۱۲}

روشی دیگر برای سنجش یادگیری تلفیقی، بررسی نمونه کارها و برگه‌های فرایند است. نمونه کارها مجموعه‌ای از مهارت‌ها، ایده‌ها، علاقه‌ها و دستاوردهای دانش‌آموزان هستند که در یک بازه زمانی جمع‌آوری می‌شوند. از نمونه کارها برای نشان دادن عملکرد دانش‌آموزان استفاده می‌شود. نوع دیگری از نمونه کار، رشد یادگیری دانش‌آموزان را با گذشت زمان نشان می‌دهد. به این ترتیب که برگه‌های فرایند در نظر گرفته شده‌اند تا ابعاد یادگیری دانش‌آموزان را با ارائه نمونه‌هایی از «عمق، گسترش و رشد» فرایندهای فکری نشان دهند.

جمع‌بندی

توانایی اتصال ایده‌ها از چندین منبع، مهارت مهمی برای شهروندان جهانی امروز است. در یادگیری تلفیقی، معلمان در ایجاد ارتباط میان موضوعات، به دانش‌آموزان کمک می‌کنند. بنابراین، رویکرد عمیق‌تر و غنی‌تری را به آموزش ارائه می‌دهند. در رویکرد تلفیقی، مانند هر رویکرد یادگیری دیگر، در نهایت معلمان باید یادگیری دانش‌آموزان را بسنجند تا از میزان دستیابی یادگیرندگان به هدف‌های آموزشی مطلع شوند (ماکسی فیگان^{۱۳}، ۲۰۱۵). نکته حائز اهمیت در سنجش

پی‌نوشت‌ها

1. Brough
2. Kalpana Devi & Subba Rao
3. Authentic Assessment
4. Hart
5. Eisner
6. Performance Assessment
7. Wiggins
8. Sowell
9. Criterion Referenced Assessment
10. www.Oregonstate.edu
11. Systematic Observations
12. Portfolios and Process-folios
13. Maxey Fagan

منابع

1. Brough, C. (2007). Nurturing talent through curriculum integration. Kairaranga, 8(1), 8-12
2. Eisner, E. W (1993). Reshaping assessment in education: some criteria in search of practice, Journal of Curriculum Studies, 25(3), 219-233.
3. Hart, D (1994). Authentic Assessment: A Handbook for Educators. Boston. Addison-Wesley.
4. Kalpana Devi, G., Subba Rao, V. V (2018). INTEGRATED APPROACH - A TOOL TO ENHANCE ENGLISH SPEAKING SKILLS. i-manager's Journal on English Language Teaching, 8(3), 6-1.
5. Maxey Fagan, L., (2015). Elementary School Teachers' Perception of Art Integration to Improve Student Learning, Doctoral Study Submitted in Partial Fulfillment Of the Requirements for the Degree of Doctor of Education, Walden University.
6. Wiggins, G. P (1993). Assessing student performance: Exploring the purpose and limits of testing. New York Jossey-Bass. ISBN: 978-0-787-95047-7.
7. <https://oregonstate.edu/instruction/ed555/zone5/zone5hom.htm>